

[Lytt](#)

Bruktbarhetspyramiden

Last ned side (PDF)

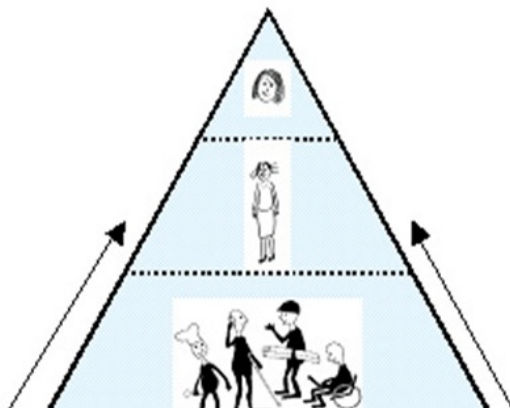
Legg til i mine artikler

Av: VUU | Opprettet: 02 juli 2012 | Sist endret: 12 september 2017

Bruktbarhetspyramiden

[Deltasenteret](#) er statens kompetansesenter for deltakelse og tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne. De har laget en illustrasjon som viser hvordan samfunnet bør utformes for å møte mangfoldet i befolkningen.

”Bruktbarhetspyramiden” viser hvordan universell utforming skal dekke behovene til så mange som mulig. Den gir samtidig et godt bilde på at universell utforming er en strategi som ikke nødvendigvis inkluderer alle i enhver løsning:

Nivå 4: Personlig assistanse der individuell tilrettelegging og individuelle hjelpemidler ikke strekker til.

Nivå 3: Individuell

tilrettelegging og individuelle hjelpemidler

Nivå 2: Tilrettelegging for grupper med sammenfallende behov for tilrettelegging.

Nivå 1: Universell utforming skal dekke behovene til flest mulig.

Det nederste nivået i pyramiden – nivå 1 – symboliserer universell utforming. Universell utforming tar sikte på å inkludere flest mulig i de ordinære løsningene. Dersom de fleste mennesker – både med og uten funksjonsnedsettelse – kan bruke den samme løsningen, kan vi si at den er universell. Et enkelt og ofte brukt eksempel er en terskelfri dør hvor en bevegelsessensor fører til at døra åpnes automatisk. Døra fungerer like godt for en professor med hendene fulle av papirer som den gjør for en student med bevegelseshemming. Et annet, men ikke like åpenbart eksempel, er det å bruke mikrofon i forelesningen. Fint både for den som hører godt og den som hører dårlig.

Universell utforming reduserer behovet for tilrettelegging for grupper av studenter og/eller den enkelte student, men vi må alltid ta høyde for at noen har behov for tilrettelegging av ulik grad. Nivå 2 viser tilrettelegging for grupper av studenter med sammenfallende tilretteleggingsbehov. Tilrettelegging av studielitteratur (for eksempel Daisybøker, et system med avspiller og lydbøker hvor det blant annet er lett å navigere mellom kapitler og avsnitt) er her et godt eksempel.

Høyere opp i pyramiden – nivå 3 - finner vi de som har behov for individuell tilrettelegging og/eller hjelpemidler for å kunne studere. Aller øverst på nivå 4 finner vi de som trenger personlig assistanse i de fleste situasjoner.

Vår definisjon av universell utforming tilsier at vi skal forsøke å utforme løsninger som gjør at flest mulig av våre studenter faller innenfor nivå 1. Men hvorfor skal vi gjøre dette?

Redaktør: Universell* v/Kjetil Knarlag NTNU
Tlf.: +47 73 55 06 80, Mobil: +47 977 100 21
Kontakt Universell*: kontakt@universell.no

[Logg inn](#)

CMS : Webdesign : Bennett